

Har øer/østater særtræk socialt og økonomisk, ligesom de tidligt er påvist at have det biologisk? Dette søges besvaret af ni bidragsydere. Isolationsvirkningen findes selvfølgelig også at gælde for de menneskelige populationer (færre epidemier, højere levealder etc.), men ellers er det nok mest virkninger af det økonomiske systems lidenhed, der er kendetegnende.

Et par afsnit virker helt afskyeligt naive (er øer mere jordskælvsudsatte end tilsv. områder på fastlandene? etc.), men bortset herfra er det en lille opvikkende enquete, bogen videregiver resultater af.

Sofus Christiansen

G. B. Norcliffe: *Schliessende Statistik für Geographen: Eine Einführung*. Springer Verlag, Berlin 1981. X, 250 s., ill. 24 cm. DM 38,-.

En af efterhånden ganske mange bøger om begynderstatistik for geografer. Bogen omfatter de 3 fordelinger, parametriske metoder (til og med simpel regression) og en håndfuld ikke-parametriske metoder. Den er suppleret med få, men gode, gennemregnede eksempler. Der er tale om en oversættelse af en engelsk bog; originalen vil nok i almindelighed have et større publikum her til lands.

Henning Mørch

Kansu-Hohsi Corridor and the Suloho-Ochinaho drainage regions/by F. Bergman et al. Comp. by E. Norin. Reports from the scientific expedition to the north-western provinces of China under the leadership of Dr. Sven Hedin. The Sino-Swedish Expedition. Publication 50; 1, 3. (Sven Hedin Central Asia atlas. Memoir on maps vol. 3, fasc. 3).

Almqvist & Wiksell International, Stockholm, 1980. 114 s.: ill. & 4 kort i lomme. 31 cm. Skr. 200,-.

Nærværende bind rummer en sammenskrivning af geomorfologiske og geologiske iagttagelser, foretaget af Svend Hedin ekspeditionen til Centralasien 1927-35, suppleret med resultater af senere forskninger, især fra kinesisk side i 1950'erne og senere, mens satellitbilleder fra 1970'erne har dannet basis for tegningen af de ledsagende 4 kortudsnit. Udgivelsen er gjort mulig ved bidrag fra Svend Hedin fonden og det Kgl. Svenske Videnskaberne Akademi.

Viggo Hansen

H. L. Zietsmand, I. J. van der Merwe: *Economic atlas of South Africa*. University of Stellenbosch. Institute for cartographic analysis. Publication; no 8, 1981. 160 s., kort, 22

cm. R20,-.

Basismateriale for dette atlas er 1970-census. Basisarealer er 61 økonomiske regioner, der klassificeres i kvintiler med hver sin skravering, idet de tre regioner, der har størst numerisk værdi, har en særlig signatur. Trods ikke mindre end 160 kort er der tale om et udmærket eksempel på, hvordan man ikke skal lave sådanne værker. Teksten er indskrænket til en kort redegørelse for fremstillingsproceduren; kortene er helt uden egl. kommentarer. Der er indledningsvis 9 kort til almen orientering og om befolkning: Udvalget her er noget tilfældigt og særdeles mangelfuldt. 20 følgende kort viser for erhvervsgrupper »gross geographic product« pr. areal og pr. capita. På disse kort er »black national territories« ikke skravert; dette er der god mening i, da disse arealer kun undtagelsesvist falder sammen med de økonomiske regioner; men på de resterende 130 kort har territorierne samme signatur som de respektive økonomiske regioner.

De 130 kort er inddelt i 6 afdelinger for erhvervsgrupper – flest er der for landbrug (ca. 50). Den rigide fremstillingsprocedure får mange steder meningsløse resultater. Der er fx kort, der viser den gennemsnitlige værdi pr. mine (af enhver slags) vist ved skravering af hele regioner. Der er fx et kort for udbytte af »andre kornarter« pr. 1000 ha, men da det drejer sig om »kornarter« som ris, hirse og boghvede under ét, bliver det temmelig meningsløst. Basisarealernes heterogene størrelse (fra et par hundrede kkm til flere snese tusinde) gør kortenes anvendelse særdeles problematisk. Det kan vel tænkes, nogle kan finde anvendelse af værket, men det kræver en solid basis af forkundskaber om landet – til skolebrug må det være helt uanvendeligt.

Henning Mørch

Agricultural compendium for rural development in the tropics and subtropics. Ed. by ILACO.

Elsevier Scientific Publishing Co, Amsterdam 1981. XXXVII, 739 s., ill. 21 cm \$42.60.

Prisen på denne bog kan umiddelbart forekomme pebret, men man får noget for pengene. Selv i betragtning af de mange sider er det rent utroligt, hvad der er blevet plads til. De relativt lange linier og den lille sats vanskeliggør læsningen, men som titlen siger, det er ikke en bog, der skal læses fortløbende, det er en opslagsbog til praktisk anvendelse. Bogen er meget systematisk opbygget, den meget detaljerede indholdsfortegnelse, fortegnelserne over tabeller og figurer, samt

de 2-3000 stikord, gør bogen usædvanlig nem at arbejde med. I sagens natur er teksten meget kortfattet; specialisten kan næppe finde meget nyt, men til praktisk anvendelse er den gennemgående absolut fyldestgørende; de talrige litteraturhenvisninger gør det meget let at komme videre. Bogen vil givet blive et af de virkelige standardværker inden for rural development; og mange, der beskæftiger sig med landbrug, vil finde, at den er en uundværlig opslagsbog.

Henning Mørch

The dictionary of human geography. Ed. by R. J. Johnston.

Basil Blackwell Publisher, Oxford 1981. XXIII, 411 s., ill 25 cm. £19.50.

Det er altid en vanskelig opgave at lave en opslagsbog som den foreliggende ordbog; hvor skal grænser sættes, hvad skal med, hvor meget skal det fylde? Artiklerne her fylder fra et par linier til 5-6 sider. Omfanget er ikke altid indlysende: Der er 4 spalter om transportgeografi, medens der nok er ca. 4 spalter om handel, men intet om handelsgeografi. Der er mange nyttige henvisninger fra artiklerne til beslægtede begreber eller underordnede, – også her hersker nogen tilfældighed. Der er således artikler om befolkningstæthed, bæreevne, overbefolkning, optimumbefolkning, men der er intet om forsyningsevne, maximumbefolkning eller ressourcer i denne forbindelse, hvad der kunne være rimeligt. M.h.t. bæreevne synes begrebet overvejende at være relevant i relation til rekreative arealer, hvad der er urimeligt. Tilfældigheden slår også igennem i forbindelse med de iøvrigt meget nyttige henvisninger for hver enkelt artikel til »references« og »suggested readings«. Disse mangler hænger vel sammen med ca. 20 medarbejderen specielle interesser, og med, at man ikke på forhånd har fået afstukket fælles, gode »færdsselsregler«. Manglerne kan nok rettes i forbindelse med en senere udgave, og de forhindrer ikke, at der er tale om en såre nyttig ordbog over »the theories, concepts, techniques, and terms of human geography«, som mange kan have fornøjelse af.

Henning Mørch

Atlas Slovenskej socialistickéj republiky.

Geografický ústav, Bratislava 1980. 23, 296, 20 s. kort & 3 kort i lomme. 50 cm, Kcs 450,-.

Dette atlas omfatter, som man forstår af titlen, kun den slovenske del af Tjekkosllovakiet. Det er en ganske omfattende sag på 300 sider med udmærket fremstillede tematiske kort. Kortene er i skala 1:½ mio. i opslag ned